

Ordets strengeste Betydning; thi der er ikke fra nogen Side, og mindst af den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgkreds (Tscherning), blevet anført et eneste Datum, som kunde bevise, at der var nogen reel Ret, som stod derimod. Med Hensyn til Kjøbstæderne er der, efterat Consumtionen er ophævet, end ikke det ringeste Paaskud til en saadan, og med Hensyn til Landet er der i alt Fald ikke nogen udelukkende Ret, siden vi have en egen Lovgivning, der ikke handler om Andet, end om de Betingelser, hvorunder Enhver kan fordre anlagt en Mølle. Her er altsaa ikke Tale om Andet, end at lade en ganske nødvendig Reform indtræde i vor Lovgivning, ikke strax, men efter et vist Aaremaal, og efter min Overbeviisning er Loven heri gaaet forvidt, det vil jeg imidlertid ikke bestride; men at man i den Mellemtid, inden hvilken Loven træder i Kraft, skulde indføre en ny hidtil i Landet ukjendt Indskrænkning i et høist vigtigt Næringsbrug, det synes mig at mangle al Grund.

Nothe: Den foregaaende ærede Taler har allerede imødegaaet den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgkreds (Tscherning), og altsaa behøver jeg ikke at imødegaa ham med Hensyn til de saaledes berørte Punkter. Jeg vil derfor blot bemærke, at, dersom den ærede Rigsdagsmand ikke syntes at tale meget alvorligt om denne Sag, maatte jeg næsten troe det var hans Spøg, naar han mener, at en enkelt Næringsdrivende skulde, for at faae Lov til at male til eget Næringsbrug, komme overeens med alle vedkommende Møllere. For det Første er det meget vanstelig at vide, hvilke Møllere han skal komme overeens med, og dernæst vil i de fleste Tilfælde deres Antal ikke blive ringe, saaledes vil det f. Ex. i Kjøbenhavn sagtens være 20 til 30 Møllere, med hvem den Enkelt i saa Fald skulde komme overeens. Den ærede Rigsdagsmand er altsfor praktisk til ikke at indsee, at Sligt er næsten umuligt, og at ialfald den Enkelte er istand til ved sit Beto at forhindre enhver Overeenskomst af saadan Art. Altsaa betyder den Henviisning, som den ærede Rigsdagsmand har givet til en saadan Overeenskomst, i Virkeligheden slet Intet.

Mosenørn: Under Sagens 2den Behandling blev der til Lovudkastets § 2 af Rigsdagsmanden for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. N. Hansen) stillet et Endringsforslag, som havde et stort Antal Stemmer for sig, og hvorved jeg ikke kan nægte, at jeg troer, at den paagældende Paragraphs Affattelse vilde forbedres. Det er nemlig klart, at § 2 ikke handler om den egentlige selvstændige Møllenæring, men derimod fastsætter den almindelige Formalingssfrihed, som skulde tilkomme Enhver, hvad enten den udøves i en egen Mølle, eller ved andre Indretninger eller Dværne, eller overhovedet ved hvilket som helst Middel. Jeg har derfor i Forening med samme ærede Rigsdagsmand og nogle Andre tilladt mig at foreslaae en Omredaction af § 2, sigtende til at opnaae det Formaal, at fjerne den Tvetydighed, til hvilken Paragraphens nuværende Affattelse kunde lede, og ere Udtrykkene derfor valgte saaledes, at de udtale den almindelige Formalingssfrihed uden Hensyn til hvilket Medium dertil benyttes. I Forbindelse dermed have vi troet, at det var ønskeligt, at alle Jordbrugere erholdt den samme Rettighed, som Sædegaardseierne hidtil have havt. Det er nemlig klart, at, saaledes som § 2 nu er affattet, saa opnaaes derved ikke aldeles det Samme som det, Sædegaardseierne hidtil have havt. I Forordningen af 3die Juni 1825 staaer nemlig, at en Sædegaardseier maa male til sit og Gaardens Brug, og da dette unægteligt strækker sig noget videre end den Formalingssret, § 2 nu giver, saa have vi troet, at det burde optages som en Ret, der tilkommer enhver Jordbruger, at male til sit og Stedets Brug, det vil sige det Sted, eller den Jordeiendom, hvorpaa hans Jordbrug er baseret. Endelig have vi ogsaa meent, at den paafølgende Passus i Paragraphen burde affattes noget anderledes. Det er nemlig en Følge af Loven, saaledes som den foreligger, naar man forbinde § 2 med §§ 6 og 8, at i Kjøbstæderne vilde ikke flere kunne forene sig om at afbenytte Haandmøller, eller at det er forbudt Kjøbstadsindvaanerne i Fællesskab at eie Haandværne og benytte dem sammen. Efter § 8 maa der nemlig kun gives Tilladelse til nye Møller, forsaavidt de hidtil gjældende Regler